

Zvanella, Mario Vertovoc in arh. Simonitti priredili razgovor ob okrogli mizi. Podobno so nam problematiko zamejskih Slovencev v pokrajini Videm-Juljska krajina razlagali pred 16 leti ob naši prvi ekskurziji geografskega društva, ki je sledila javnemu predavanju Beneških Slovencev v okviru GDS v Ljubljani. Takrat je bil z nami tudi zdaj pokojni prijatelj general Jaka Avšič, ki se je večkrat udeleževal naših ekskurzij in predavanj. Udeleženci obeh ekskurzij so lahko na kraju samem ugotavljali novejši, v marsičem neprijeten narodnosti in prebivalstveni razvoj. V Ljubljano smo se vrnili skozi Gorico in Postojno.

Ekskurzije se je udeležilo 48 oseb. Da je uspela, je pripomogel predvsem organizacijski in strokovni vodja prof. Lojze Peterle. Pri fizičnogeografskih pojavih ga je dopolnjeval I. Gams.

Načrtovana ekskurzija v Črno goro, ki naj bi bila med 21. in 25. septembrom 1978, je zaradi premajhnega števila prijaviteljev (16) odpladla. Pokazalo se je, da moremo geografi organizirati v enem šolskem letu le eno daljšo ekskurzijo, ki je bila to leto v Španijo. Pri enodnevnih avtobusnih ekskurzijah ni takih omejitev. To je nauk za bodoče. Izkušnje v Španiji so vzbudile razmišljanja o bodoči podobi naših ekskurzij: ali spoznati samo tipične kraje in te geografsko temeljito, ali pa načrtovati predvsem ekstenzivni pregled dežele. Najbolj smotrna se nam zdi kombinacija obeh vidikov, seveda v okviru razpoložljivega časa in sredstev.

Predavanja. Praviloma so bila prvi četrtek v mesecu, v predavalnici **PZE** za geografijo FF, Aškerčeva 12/11. Predavali so: dr. I. Gams, Kanarski otoki, dr. Z. Pepeonik, Južni del ZDA, mag. M. Ravbar, Naravna dediščina Slovenije - element človekovega okolja, dr. J. Kunaver, Znana in neznana Švica, dr. S. Buser, Nova geološka dognanja na Slovenskem, V. Strašek, Vtisi iz Nove Zelandije. Da je bil obisk v glavnem zadovoljiv, je bila večkrat zasluga študentov geografije (PA in FF). Premajhna udeležba geografov-učiteljev vzbuja vprašanje, ali naj organiziramo taka širša predavanja, ki bi pritegnila negeografe, ali pa naj bodo to predavanja geografov za geografe. Mislím, da je naše poslanstvo predvsem pri drugih.

Z novembrom bomo v šolskem letu 1978/79 obnovili javna predavanja, predvidoma vsak prvi četrtek v mesecu. Podrobnejši podatki bodo objavljeni v Delu. Kdor želi, da ga poštno osebno obveščamo, naj v pismu pošlje frankirane dopisnice (dopisnico) z izpisanim naslovom.

V tej številki Geografskega obzornika je priloženo obvestilo za ekskurzije v letu 1979 v naši organizaciji. Prospekte naročajte na naslov naše podružnice GDS, Aškerčeva 12/11, 61000 Ljubljana. Ravnateljstva šol želijo, da se take oblike strokovnega izobraževanja vnesejo v plan potrošnje za prihodnje leto. Ne pozabite na to!

XII. REPUBLIŠKO SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

XII. republiško srečanje mladih raziskovalcev je bilo 2. in 3. junija 1978 v Ljubljani. Pod okriljem gibanja "Znanost mladini" so se zbrali dijaki slovenskih srednjih šol, da bi pokazali izsledke svojega dela v izbrani tematiki. Med raziskovalnimi področji (kemija, biologija, etnologija, umetnostna zgodovina, arheologija) je bila tudi tokrat zastopana geografija.

Na filozofski fakulteti v Ljubljani se je zbralo kar 26 dijakov z nalogami z geografsko tematiko. Prišli so iz desetih srednjih šol Slovenije. Najmočnejše zastopstvo je poslala gimnazija iz Kamnika, tej sledijo gimnazija (prva)

Maribor, gimnazija Postojna, I. in VI. gimnazija ter gimnazija I. Cankar iz Ljubljane, gimnazija Piran ter ŠC Slovenj Gradec, ŠC Tolmin, EŠC Postojna.

Dijaki imajo na teh šolah veliko oporo v svojih mentorjih (profesorjih Dragici Černe-Liehn, Eli Lenassi, Željki Zabrič, Mari Radinji, Veri Gams, Antonu Kaste-licu, Božu Jevšenaru, Cveti Špragar in Radovanu Lipuščku), ki so jim pomagali premagati začetne težave pri njihovem delu. Prevladovali so dijaki iz tretjih razredov, nekaj manj jih je bilo iz četrtyh, po eden pa iz prvega in drugega razreda. Vse to kaže na širjenje zanimanja za tovrstno delo med srednješolci.

Od 15 tem so jih 7 obdelali posamezniki, 8 pa skupine 2-4 dijakov. Skupinske obdelave so bile uspešne, saj je večina teh nalog dobila dobre ocene.

Po tematiki so naloge zajele zelo različne geografske probleme. Največ nalog posega v raziskovanje in prikaz širših regionalno-geografskih vprašanj, npr. Geografski oris Zg. Pesniške doline (Štefka Korade) ali Cerkniško področje - podoba gospodarstva in prebivalstva (Ana Šparemblek in Vida Klemene).

Sem spadajo tudi naloge, ki obravnavajo onesnaženje geografskega okolja: Problem onesrčevanja v Kamniku in njegovi okolici (Tea Lukan, Boža Homar, Miranda Mrčela in Alenka Vavpotič). Onesnaženost zraka v Ljubljani (Tomaž Žgur in Edmond Rusjan) - obe nalogi sta bili nagrajeni kot najboljši - Morje in njegova onesnaženost (Svetolik Džurkovič).

Več mladih raziskovalcev pa je prikazalo turizem določenega področja: Maribor in njegovo turistično zaledje (Jernej Cimperšek in Darko Lubi), Turizem na Kravcu (Tea Lukan) in Razvoj turizma na Slovenjgraškem Pohorju (Sonja Naber-nik in Zlata Urbančl).

Nekaj dijakov je obdelalo izbrano geografsko problematiko kraja ali okolice, kjer žive. To kaže, da se mladi raziskovalci lotevajo tudi osvetlitve aktual-nih vprašanj. Dve nalogi posegata na področje oskrbe z vodo: Oskrba vasi Šmar-ca in Duplica s pitno vodo (Tatjana Leskošek) in Mestni vodovod Ljubljana (Anita Hočevlar in Ksenja Kamnikar).

Druge naloge obravnavajo še nekatere druge pokrajinske pojave, npr. Industrija na domžalskem področju (Olga Cerar in Blaž Pišek), Gozdovi na Postojnskem v luči gospodarstva in človekovega okolja (Jadranka Kneževič), Pšajnovica (Zdenka Borštnar) in Jame na Tolminskem (Srečko Ožek, Andrej Constantin in Andrej Fratnik) ter Slovenci na Tržaškem (Margareta Srebotnjak).

Večina dijakov, zlasti tisti iz tretjih in četrtyh razredov, je pokazala raz-veseljivo zavzetost pri obdelavi izbrane tematike. Mnogi so kritično razčleni-li zbrane podatke, jih primerjali med seboj in poskušali povezati z opazovanji na terenu ter izluščiti ustrezne zakonitosti in domneve. Tovrstno dejavnost mladih kaže podpreti in spodbujati tudi na drugih šolah. Pri tem imajo profe-sorji geografije lahko odločilno vlogo. Tako kot doslej bodo pri tem dobili vso podporo na PZE za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani.

F. Lovrenčak